

Kuva: Anne Isokoski

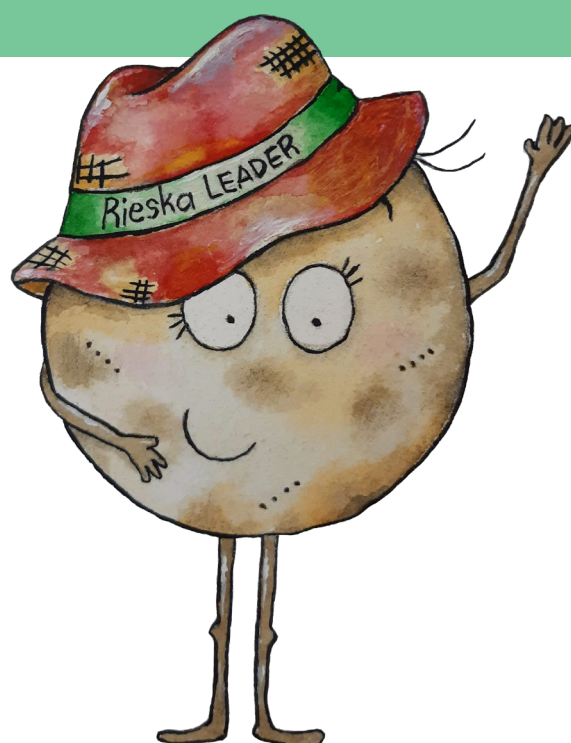

2023

www.rieskaleader.fi

Vuosikertomus
2023

LEADER
Rieska

Vuosikertomus sisältää QR-koodeja, joiden kautta löytyy kuhunkin aiheeseen liittyvä tarina tai uutinen. Skannaa vuosikertomukseen sijoitettu QR-koodi kännykän kameralla.

Nämä tarinat, uutiset – ja muutakin ajankohtaista – löydät myös osoitteesta: www.rieskaleader.fi/ajankohtaista

Sisällys

1. Taustaa	1
2. Yhdistyksen toiminta vuonna 2023	2
2.1 Hallitus	2
2.2 Henkilöstö	5
2.3 Kokoukset ja jäsenistö	5
3. Hankkeet	7
3.1 Vuonna 2023 käsitellyt hankkeet	7
3.2 Esimerkkejä rahoitetuista hankkeista	9
3.3 Yhdistyksen omat hankkeet	11
3.4 Perämeren rannikon kalatalousstrategia	13
3.5 Nuoriso Leader, Yhteisö-Leader ja Bisnes-Leader	13
4. Tiedotus, aktivointi ja koulutus	15
5. Yhteistyö	17
6. Kansainvälistyminen	19
7. Yleisesti toiminnasta	20
8. Yhteystiedot	21
Liitteet	

1. Taustaa

Rieska-Leader ry on vuonna 1996 perustettu maaseudun kehittämissyhdystys, jonka tehtävänä on edistää alueensa yrittäjyyttä, yhteisöllisyyttä ja viihtyisyyttä paikallisia vahvuuksia hyödyntäen ja kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Yhdistys toimii yhteistyössä alueen asukkaiden, yritysten, yhteisöjen ja muiden organisaatioiden sekä viranomaistahojen kanssa. Yhdistyksen toiminta-alueeseen kuuluvat Alavieskan, Merijärven ja Sievin kunnat sekä Kalajoen, Kannuksen, Oulaisten ja Ylivieskan kaupungit. Asukkaita alueella on noin 49 000.

Alueen kehittämistyötä tehdään ohjelmakausittain, joka kestää seitsemän vuotta. Edellinen ohjelmakausi oli 2014–2020 ja sitä seurasi kaksivuotinen siirtymäkausi, joka päättyi 31.12.2022. Uusi ohjelmakausi alkoi siis virallisesti 1.1.2023 ja kestää tämän hetken tietojen mukaan vuoden 2027 loppuun.

Rieska-Leader ry allekirjoitti sopimuksen maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston kanssa

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto ja Leader-ryhmät allekirjoittivat 10.2.2023 sopimukset, jotka koskevat maaseudun paikallisten kehittämisstrategioiden toteuttamista. Sopimuksissa sovi-
taan ryhmien, ministeriön ja Ruokaviraston välisestä yhteistyöstä vuosille 2023–2027. Kaikki Suomen 52 paikallista Leader-ryhmää allekirjoittivat oman sopimuksensa ohjelmakaudelle 2023–2027 Säätytalolla. Rieska-Leaderin puolesta sopimuksen allekirjoittivat Rieska-Leader ry:n hallituksen puheenjohtaja Anne Lahti ja toiminnanjohtaja Kirsti Oulasmaa.

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen, Rieska-Leaderin hallituksen puheenjohtaja Anne Lahti ja toiminnanjohtaja Kirsti Oulasmaa sekä Ruokaviraston pääjohtaja Antti-Jussi Oikarinen. Kuva: Satu Mali

2. Yhdistyksen toiminta vuonna 2023

2.1 Hallitus

Rieska-Leaderin hallituksen kokoonpanossa on ollut alun perin yksi edustaja jokaisesta alueen alkuperäisestä kunnasta, eli 10 varsinaista jäsentä sekä jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Alue- ja sääntömuutoksista huolimatta hallituksen koko on säilynyt 10-henkisenä, kun suurimmista kaupungeista (Ylivieska ja Kalajoki) on valittu kaksi edustajaa sekä nuorisojäsen, joka voi olla mistä kunnasta tahansa. Puheenjohtajana toimi edellisen vuoden tapaan Anne Lahti Ylivieskasta ja varapuheenjohtajana Tommi Oja Oulaisista. Hallituksen sihteerinä on toiminut viestijä Anne-Mari Ojala.

Hallituksen kokoonpano noudattaa kolmikantaperiaatetta: asukasedustajia 3, yhdistysedustajia 4 ja julkisen tahon edustajia 3. Sääntöjen mukaan hallituksen jäsen voi olla yhtäjaksoisesti hallituksessa korkeintaan 3 kautta eli 6 vuotta.

Vuoden 2023 aikana hallituksen kokouksia pidettiin kahdeksan kertaa eri puolilla toiminta-aluetta. Kaikkiin kokouksiin oli mahdollisuus osallistua paikan päällä tai Teams-yhteydellä. Vuoden ensimmäisen puoliskon aikana kokouksissa (3 kokousta) käsiteltiin pääasiassa yhdistysasioita kuten omien pienten rahoitusten sääntöjä, tilinpäätös- ja henkilöstöasioita. Kun uuden ohjelmakauden rahoitushaku avautui kesäkuussa, niin elokuusta alkaen hallituksen kokouksissa käsiteltiin lähinnä rahoitushakemuksia. Syksyllä kokouksia pidettiin joka kuukausi (5 kokousta), kun hakemuksia tuli varsin runsaasti.

Hallituksen jäsenet ovat olleet omalta osaltaan mukana hankehakijoiden aktivoimisessa, hankkeiden valmistelussa ja Leader-asioista tiedottamisessa.

Hallituksen kokous maaliskuussa 2023 pidettiin Ylivieskan Kasarmilla Vaihdemiehentalossa, Sisustus Visioinnin tiloissa. Kokouksessa käsiteltiin alkaneen rahoituskauden ajankohtaisia asioita.

Hallituksen jäsenet kävivät lokakuussa opintomat-
kalla Hämeessä ja Pirkanmaalla. Matka tehtiin yh-
dessä Keskipiste-Leaderin kanssa. Puheenjohtajisto
on osallistunut myös maaseutuverkostopalveluiden
järjestämiin virtuaalisiin koulutuksiin. Rieska-Leade-
rin uudelle hallituksen varajäsenelle (vuonna 2023
vaihtui vain yksi hallituksen varajäsen) järjestettiin
perehdyttämiskoulutus.

Hallituksen lisäksi Rieska-Leaderissä toimii johto-
ryhmä, johon kuuluu puheenjohtajat ja henkilöstö.
Johtoryhmä hoitaa hallituksen käytännön työnanta-
jatehtäviä ja parantaa yhdistysasioiden sujuvuutta.
Yleensä johtoryhmä kokoontuu ennen hallituksen
kokousta valmistelemaan hallitukseen meneviä ko-
kousasioita ja käsittelemään pieniä käytännön asioi-
ta. Vuoden 2023 aikana johtoryhmä kokoontui neljä
kertaa.

Elokuussa 2023 Rieska-Leaderin hallitus kokoontui
Merijärven Ristivuoren hiihtomajalle rahoituskauden
ensimmäiseen hankekokoukseen.

Vuonna 2023 hallituksessa ovat olleet seuraavat henkilöt:

Alavieska:	Tenho Marjakangas, varajäsen Seppo Maarala, yhdistys
Kalajoki:	Katja Lahti, varajäsen Kaisa-Leena Korhonen, asukas
Kalajoki:	Kari Kivelä, varajäsen Sirkka Joensuu, yhdistys
Kannus:	Emilia Hirvi, varajäsen Eero Hanni, kunta
Merijärvi:	Juho Nivala, varajäsen Miitta-Mari Nisula, yhdistys
Oulainen:	Tommi Oja, varajäsen Merja Krapu, kunta
Sievi:	Merja Ruuttula, varajäsen Juho Hiltula, kunta
Ylivieska:	Anne Lahti, varajäsen Juha Ahvenjärvi, asukas
Ylivieska:	Heli Hautamäki, varajäsen Anne Isokoski, yhdistys
Nuorisojäsen:	Lenne Eeronketo (Kalajoelta), varajäsen Onni Oja (Oulaisista), asukas

2.2 Henkilöstö

Yhdistyksen työntekijöinä ovat toimineet toiminnanjohtaja Kirsti Oulasmaa (osa-aikaisena), maksatusneuvoja Laura Sorvoja, Leader-neuvoja Asko Eerola, kv-koordinaattori Rita Kovacs ja hanketyöntekijä/viestijä Anne-Mari Ojala. Työntekijöiden työ on painottunut vanhan kauden hankkeiden neuvontaan ja uuden kauden aloitukseen liittyvään aktivointiin ja tiedottamiseen. Uusia yritys- ja hanketukisäädöksiä on opeteltu niin Ruokaviraston järjestämässä koulutuksissa kuin ELY-keskuksen kanssa pidetyissä tapauksissa.

Tilitoimistopalvelut ostetaan edelleen Accountor Services Oy:stä.

2.3 Kokoukset ja jäsenistö

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 19.4.2023 Ventelän talolla Kalajoella. Kokoukseen osallistui 19 henkilöä. Syyskokous pidettiin 23.11.2023 Leader-toimiston uusissa tiloissa Ylivieskassa. Kokoukseen osallistui yhteensä 16 henkilöä, osa etäyhteydellä.

Rieska-Leader ry:llä oli jäseniä vuoden lopussa 191. Näistä oli henkilöjäseniä 115 ja yhteisöjäseniä 76 (joista kuntia 7). Jäsenmaksu on vapaaehtoinen. Jäsenille lähetetään kahdesti vuodessa sähköinen jäsentiedote, jossa kerrotaan yhdistyksen ajankohtaisista asioista ja kutsutaan jäsenet yhdistyksen kokouksiin.

Rieska-Leaderin kevätkokous 2023 pidettiin Ventelän talolla Kalajoella.

Marraskuu toi mukanaan uusia tuulia, sillä Rieska-Leaderin toimisto muutti tien toiselle puolelle Kuntien Hetapalvelut Oy:n rakennukseen. Uusi osoite on Rautatiekatu 21, Ylivieska.

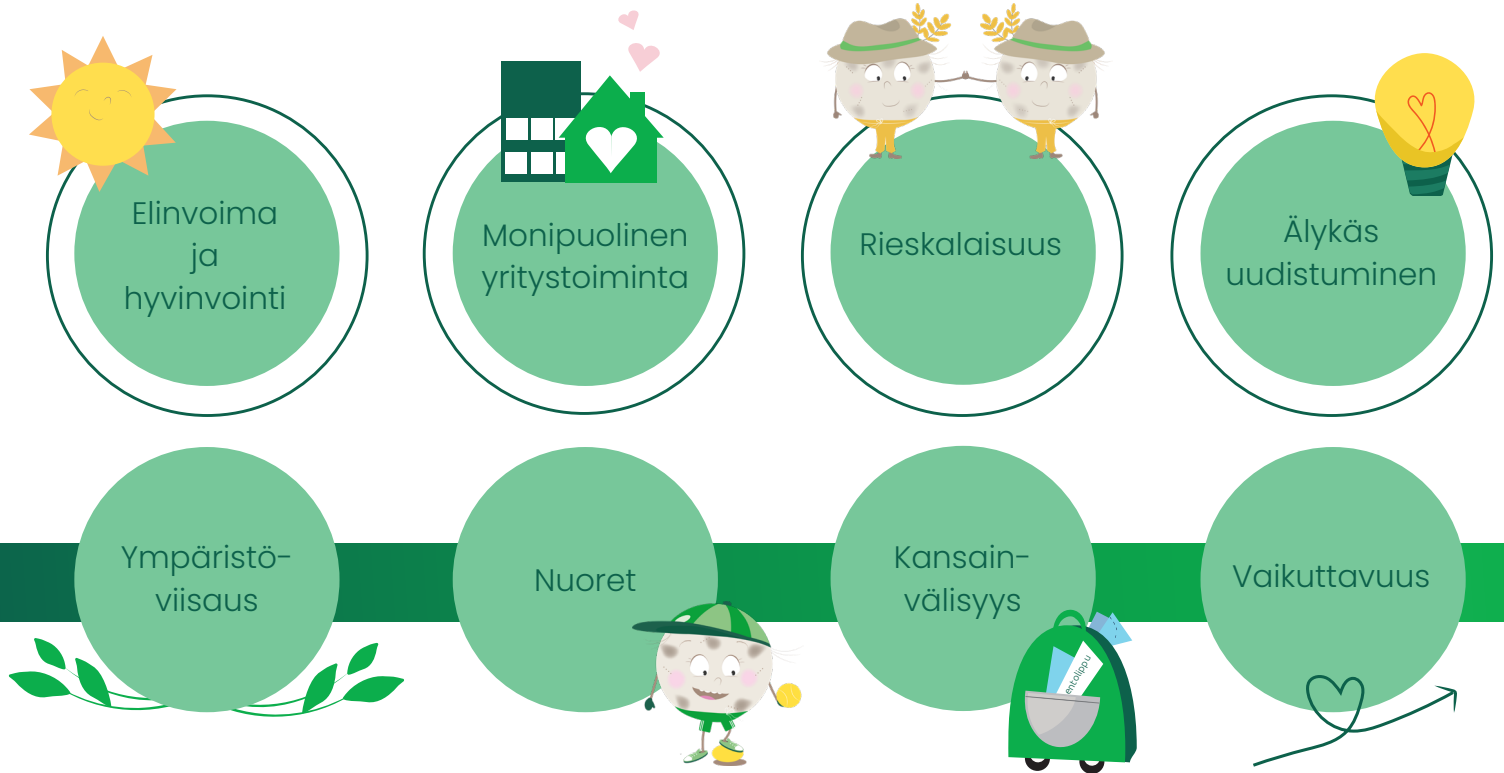
Rieska-Leaderin syyskokous pidettiin 21.11.2023 Hetapalveluiden talossa. Ennen syyskokouksen alkua tutustuttiin Rieska-Leaderin uusiin toimitiloihin.

3. Hankkeet

Yhdistys laatii yhdessä alueen asukkaiden ja yhteisöjen kanssa seitsemänvuotiskausittain kehittämissuunnitelman. Tämä suunnitelma, tai nykyisin strategia, on jaksotettu EU:n ohjelmakausien mukaan. Ohjelmakaudella 2023–2027 strategian mukaiset ra-

hoituksen painopisteet ovat elinvoima ja hyvinvointi, monipuolinen yritystoiminta, rieskalaisuus ja älykäs uudistuminen. Läpileikkaavina teemoina on ympäristöviisaus, nuoret, kansainvälisyys ja vaikuttavuus.

3.1 Vuonna 2023 käsitellyt hankkeet

Alueen toimijat olivat odottaneet uuden kauden alkamista, joten hakemuksia alkoi tulla Hyrrään heti kun se oli mahdollista kesäkuussa 2023. Leader-ryhmässä hankkeet arvioidaan omien rahoituskriteerien perusteella, eli hallitus laittaa hankkeet paremmuusjärjestykseen sen mukaan, miten ne toteuttavat paikallista strategiaa ja millaisia tulostavoitteita niillä on. Periaatteessa hakemuksen voi jättää milloin vain, mutta käytännössä hakemukset käsitellään hakujaksoittain, jotka rytmittyvät hallituksen kokousten mukaan. Hakemusten runsaus ja rajallinen rahoituskehys saattavat siis pakottaa jättämään hyviäkin hankkeita ilman tukea.

Vuonna 2023 hankkeita (hanketuet ja yritystuet) käsiteltiin Rieska-Leaderin hallituksessa 46 kpl. Myönteisen hallituksen päätöksen sai 36 ja kielteisen 10 hanketta. Noista 36 myönteisestä kaksi muuttui kielteiseksi ELY-keskuksen käsittelyssä ja yhden hakija peruutti. ELY-keskuksen päätöksen sai 2023 joulukuussa 12 myönteistä ja yksi kielteinen hanke. Kaikki olivat suorita yritystutkia.

Suuria yritystutkia hallituksen myönteisistä päätöksistä (yht. 33 kpl) oli 16 kpl ja hanketutkia 17 kpl (sisältäen 4 kpl yritysyhmien valmistelurahaa). Suorista yritystuista oli investointitutkia 6 kpl,

kehittämistukia 5 kpl, päätoimisen yrittäjyyden tukia 3 kpl, osa-aikaisen yrittäjyyden tukea 1 ja kokeilutukea 1. Lisäksi yrittäjyyttä tuettiin myöntämällä 4 kpl valmistelurahaa yritysryhmien kokoamiseen.

Yleishyödyllisistä hankkeista oli investointeja 7 kpl, paikallisia kehittämishankkeita 4 kpl ja useamman kunnan alueella toteutettavia kehittämishankkeita 2 kpl.

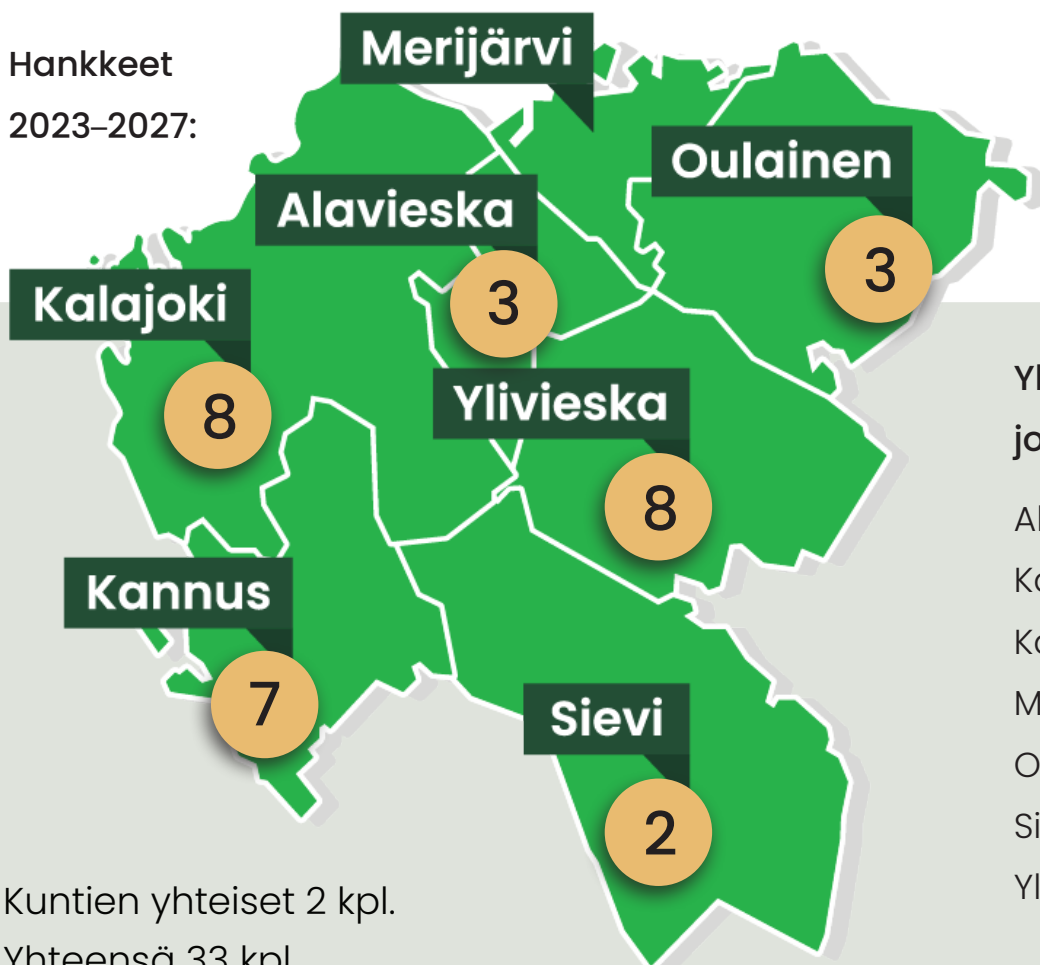
Rahaa 2023 hankkeisiin on sidottu (€):

YKSITYINEN RAHOITUS	259 000
JULKINEN TUKI	684 000
• EU	294 000
• MMM	252 000
• KUNNAT	138 000
YHTEENSÄ	943 000

Myönteisen rahoituspäätöksen saaneet hankkeet jakaantuivat alueen seitsemän kunnan kesken seuraavasti:

Hankkeet
2023–2027:

Yhteishankkeet,
joissa mukana 2023–2027:

Alavieska	1
Kalajoki	2
Kannus	1
Merijärvi	1
Oulainen	2
Sievi	2
Ylivieska	1

Kuntien yhteiset 2 kpl.
Yhteensä 33 kpl.

3.2 Esimerkkejä rahoitetuista hankkeista

Vuoden aikana rahoitettu paikallisten yhteisöjen toimintaa ja viihtyvyyttä edistävä hanke:

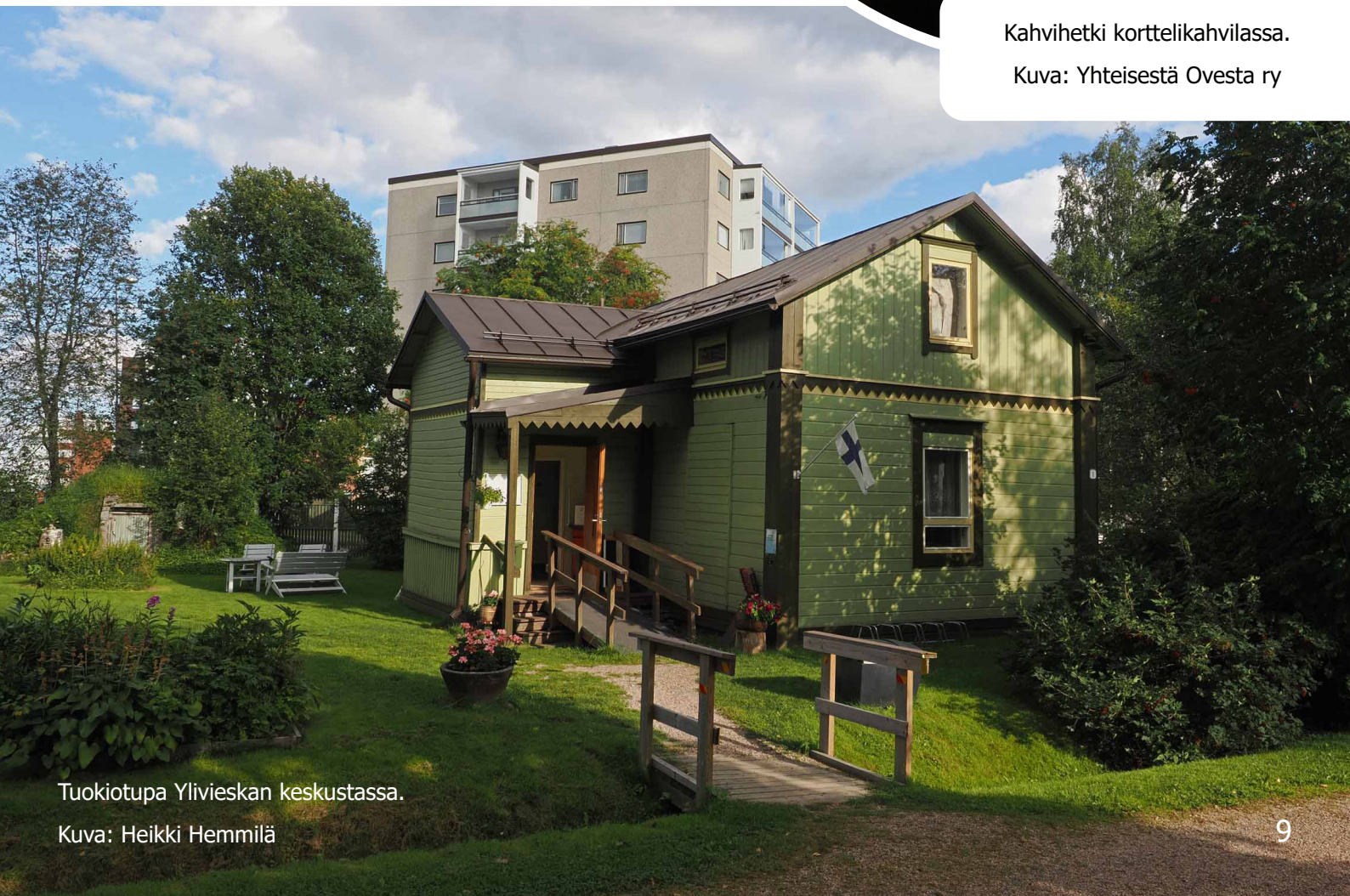

KORTTELIKAHVILASTA 65+ KAHVIA JA KAVEREITA • YHTEISESTÄ OVESTA RY, YLIVIESKA

Yhteisestä Ovesta ry pyörittää varttuneelle väel-
le tarkoitettua Tuokiotupaa Ylivieskan keskustassa.
Tila on avoinna päivittäin ja sinne kokoontuu kotona
asuvia ikäihmisiä matalalla kynnyksellä. Nyt yhdistys
laajentaa toimintaansa 1,5 vuoden mittaisella kehit-
tämishankkeella (kustannusarvio 80 953 €, tuki 80
%). Korttelikahvilasta 65+ kahvia ja kavereita -hank-
keessa kokeillaan, kehitetään ja vakiinnutetaan koto-
na asuville ikäihmisille suunnattuja kohtaamispaikkoja
keskustan eri alueille (korttelikahvilat) ja sivukylille
(seniorikahvilat). Tavoitteena on vähentää vanhus-
ten yksinäisyyttä ja tukea ennaltaehkäisevästi kotona
asumista.

Kahvihetki korttelikahvilassa.
Kuva: Yhteisestä Ovesta ry

Tuokiotupa Ylivieskan keskustassa.

Kuva: Heikki Hemmilä

Vuoden aikana rahoitettu ympäristö- ja ilmastohanke:

KÄRKISEN VALAISTU LATU • KÄRKISEN KYLÄYHDISTYS RY, KALAJOKI

Kärkisen kyläyhdistys ylläpitää kylätalona toimivaa entistä kyläkoulua ja sen ympärillä olevaa hiihtolatua. Hiihtoladun valaistus on vanha ja lamput kuluttavat paljon sähköä. Leader-hankkeella (kustannusarvio 26 588 €, tuki 50 %) hiihtolatu sekä valaisinpylväät kunnostetaan ja lamput vaihdetaan sähköä säästäviksi led-lampuiksi. Ympäristövaikutusten lisäksi uudet valaisimet tuovat merkittävän alennuksen pienen yhdistyksen sähkölaskuun.

Kuva: Kärkisen Kyläyhdistys

Vuoden aikana rahoitettu innovatiivinen yritys:

KJR EQUITATION OY, KALAJOKI

KJR Equitation on yhden naisen hevosalan asiantuntijayritys, joka hankkii investointituella painemattolaitteiston hevosen suitsien ja kuolaimettomien varusteiden mittaamiseen (kustannusarvio 7 654 €, tuki 40 %). Kyseessä on palvelu, jollaista ei ole aiemmin ollut saatavilla Suomessa. Menetelmällä mitataan harraste- ja kilpahevosten varusteiden ja ratsastajan painepisteet reaaliajassa. Tulosten avulla voidaan parantaa hevosten hyvinvointia sekä hevosten ja ratsastajan välistä kommunikaatiota. Yritys on hakenut ja saanut tukea myös lisäkoulutukseen (3 000 €:n tuki yritystoiminnan kehittämiseen).

Kuva:
Niina Kirjorinne

3.3 Yhdistyksen omat hankkeet

Vuoden 2023 aikana Rieska-Leader toteutti seuraavia omia hankkeita:

TOIMINTARAHAA3 JA TOIMINTARAHAA CAP27:

Kehittämisstrategiansa mukaisesti toimintaryhmä on aktivoinut ja innostanut paikallisia toimijoita sekä rahoittanut paikallisia ja alueellisia maaseudun kehittämishankkeita ja yritystukia. Toimintaa on ohjannut kolmikantaperiaatteen mukaisesti muodostettu Leader-hallitus, ja toteutuksesta sekä hallinnosta ovat vastanneet palkatut toimihenkilöt.

Ns. vanhan kauden toimintarahalla (toimintarahaa3) on tehty vanhan kauden hankkeiden neuvontaa, käsitelty muutoshakemuksia ja maksatuksia sekä tehty pysyvyyden seurantaan. Rahoitetuista hankkeista on kerätty hyviä käytäntöjä ja niistä on kerrottu alueen toimijoille lähinnä sosiaalisessa mediassa. Tällä toimintarahalla on työskennellyt pääasiassa toiminnanjohtaja Kirsti Oulasmaa, maksatusneuvoja Laura Sorvoja ja Leader-neuvoja Asko Eerola. Maksatusneuvoja on lisäksi käyttänyt työaikaansa vaihtelevan määrän yhdistyksen omiin hankkeisiin. Vanhalla toimintarahalla toteutetun Leader-hallinnon kokonaiskustannukset vuonna 2023 olivat yhteensä noin 182 300 €.

Uuden ohjelmakauden hallintoon käytetyllä toimintarahalla (toimintarahaa CAP27) toimihenkilöt ovat aktivoineet, neuvoneet ja ohjanneet hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa, valmistelleet rahoitusesityksiä ja neuvotelleet eri sidosryhmien kanssa. Tällä toimintarahalla ovat työskennelleet pääosin Leader-neuvoja Asko Eerola sekä hanketyöntekijä / viestijä Anne-Mari Ojala. Hanketyöntekijä / viestijä on lisäksi käyttänyt työaikaansa vaihtelevan määrän yhdistyksen omiin hankkeisiin. Uuden kauden toimintarahalla kustannukset vuonna 2023 olivat noin 27 500 €.

UUNITUORE RIESKA -HANKE:

Vuonna 2023 rahoitimme omasta kehyksestä oman hankkeen Uunituore Rieska, jolla kehitetään nuorisotoimintaa ja edistetään kansainvälistymistä. Hankkeen toteutuksesta on vastannut kv-koordinaattori Rita Kovács ja sen kustannukset olivat noin 22 500 €.

Leader-neuvoja Asko Eerola, toiminnanjohtaja Kirsti Oulasmaa ja maksatusneuvoja Laura Sorvoja.

DIGIÄ JA TALOUTTA -HANKE:

Omasta kehiksestä edellisellä kaudella rahoitettu kehittämisshanke, jolla edistetään alueen toimijoiden digitaitoja sekä hankkeiden taloushallinnon osaamista. Hankkeen toteutuksesta on vastannut pääosin hanketyöntekijä / viestijä Anne-Mari Ojala. Hankkeen kustannukset 2023 olivat noin 61 400 €.

» Yhteisestä Ovesta ry:n silloinen toiminnanjohtaja Anne Isokoski (vas.) ja viestijä/hanketyöntekijä Ansku Ojala Digistä asiaa! -tapahtumassa Ylivieskan Liikuntakeskuksessa marraskuussa 2023.

Kv-koordinaattori Rita Kovacs Latviassa Erasmus+-hankkeen "Youthful Leaders" päätösseminaarissa joulukuussa 2023

ESC- JA ERASMUS+ -TOIMINTA:

Euroopan solidaarisuusjoukot (European Solidarity Corps) eli entiseltä nimeltään eurooppalainen vapaaehtoistoiminta on Euroopan Unionin ohjelma, jonka kautta nuoret voivat tehdä tuetusti vapaaehtoistöitä ulkomailla. Vuoden 2023 aikana alueellamme on ollut yhteensä 5 ESC-vapaaehtoista Turkista, Espanjasta ja Ranskasta. Olemme lähettäneet yhden nuoren vapaaehtoisjaksolle Belgiaan. 2023 aikana meillä toimi Erasmus+ nuorisotyöntekijöiden vaihto, jossa kehitettiin Nuoriso Leader-työtä, nuorten kanssa toimivien osaamista ja yhteistyötä kuntien ja Leader-ryhmien nuorisotyöntekijöiden kesken. Youthful Leaders-hankkeessa on ollut 7 suomalaista, 3 latvialaista ja 2 saksalaista ryhmää mukana. ESC-toiminnan kulut olivat 30 000 € ja Erasmus+ -hankkeen kulut 36 000 €.

3.4 Perämeren rannikon kalatalousstrategia

Perämeren rannikon alue on ollut mukana kalatalouden paikallisessa kehittämisessä vuodesta 2008 alkaen eli kaksi EU:n ohjelmakautta. Alueella toimii kalaleader-ryhmä myös ohjelmakaudella 2021–2027. Perämeren rannikon kalaleader-strategia hyväksyttiin Maa- ja metsätalousministeriössä ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta on saatu ra-

hoitusta 950 000 € paikallisen kalaleader-strategian toteuttamiseen. Kalaleader-strategia kattaa kaupallisen kalastuksen, kalan jalostuksen, vesiviljelyn sekä kalastusmatkailun alueellisen kehittämisen tavoitteet. Rieska-Leaderin alueelta kalaleaderissa on mukana Kalajoki.

3.5 Nuoriso Leader, Yhteisö-Leader ja Bisnes-Leader

Rieska-Leaderillä on käytössä ns. omarahoitteisia tukia pieniin hankkeisiin. Niiden rahoitus tulee alueen kunnilta ja saaduista jäsenmaksuista, eikä mukana ole maaseuturahaston tai valtion rahaa.

Liitteessä 3 vuonna 2023 rahoitetut Nuoriso Leader, Yhteisö-Leader ja Bisnes-Leader-tuet.

NUORISO LEADER:

Rieska-Leaderin kehittämisohjelman yhtenä painopistealueena ovat nuoret. Siksi Rieska-Leader aloitti (samaa aikaan Keskipiste-Leaderin kanssa) vuonna 2010 Nuoriso Leader -rahoituksen. Rahoituksella tuetaan 13–25-vuotiaiden nuorten ryhmien omia hankkeita: Tukea myönnetään 100–500 € helpolla haulalla. Haku on koko ajan avoin. Hakemukset käsitellään nuorisotyöryhmässä jaksotetusti, neljä kertaa vuodessa.

Vuoden 2023 aikana Nuoriso Leader -tukea myönnettiin 10 nuorten ryhmälle (myönnetty tuki 4 900 €).

Vuoden 2023 Nuoriso Leader -hankkeeksi valittiin Ylivieskan nuorisotalon äänitysstudio.

Äänitysstudio Ylivieskan nuorisotalolla.

Kuva: Jenna Alatalo

BISNES-LEADER:

Yritysten pieniin kehittämis- ja investointitarpeisiin vastataan Bisnes-Leaderillä, joka otettiin käyttöön keväällä 2017. Yritysten pieniin investointeihin myönnetään tukea 40 % ja kehittämiseen 50 % 100–1 000 € samoilla ehdoilla kuin varsinaistakin Leader-tukea. Haku on sähköinen ja jatkuva. Vuonna 2023 Bisnes-Leader-tukea myönnettiin 26 yritykselle yhteensä 14 500 €.

» Yksi vuonna 2023 Bisnes-Leader-tukea saaneista yrityksistä on kannuslainen **Jalkahoitola Jalkatupa**. Rahoituksella tehtiin investointeja jalkahoitolaan. Kuvassa yrittäjä Minna Niemonen. Kuva: Joni Mäki-Petäjä

YHTEISÖ-LEADER:

Vuonna 2017 Rieska-Leaderin hallitus päätti ottaa käyttöön yhdistysten pienten hankkeiden rahoitusvälineen Yhteisö-Leaderin. Tukea myönnetään 50 % 100–500 € helpolla, kolme kertaa vuodessa tapahtuvalla hakumenettelyllä ja kevyellä byrokratialla. Vuonna 2023 tukea myönnettiin 12 hakemukseen yhteensä 5 200 €.

4. Tiedotus, aktivointi ja koulutus

Työntekijät tekivät toimintarahalla neuvonta-, aktiivointi-, viestintä-, koulutus- ja muita toimenpiteitä. Leader-toiminnasta ja uuden kauden rahoitusmahdollisuuksista kerrottiin virtuaalisissa ja fyysisissä tilaisuuksissa. 2023 olimme mukana myös muutamassa isossa yleisötapahtumassa kuten Yhessä-festareilla, Ollikkalan messuilla ja Välitä ja vaikuta! -järjestömessuilla, joissa kävijöitä oli useita tuhansia.

Potkua kasvuun kyliltä -hankkeen projekti-päällikkö Anja Takkunen (vas.) ja Ansku Ojala Välitä ja Vaikuta! -messuilla Akustiikassa syyskuussa 2023.

Leader-hankkeista ja / tai Rieska-Leader ry:n toiminnasta on ollut lehtijuttuja vuonna 2023 paikallislehdissä vähintään 65 kpl (= Leader-toimiston keräämät leikkeet, jotka ovat vain osa julkaistuista). Rieska-Leaderin nettisivuilla kävi 2023 aikana 12 404 vierailijaa ja Facebookissa sekä Instagramissa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 1 624 seuraajaa. Yhdistyksen jäsen-tiedottaminen hoidettiin kaksi kertaa vuodessa ilme-tyneellä sähköisellä jäsenkirjeellä.

Asko Eerola Ollikkala-messuilla Kannuksessa elokuussa 2023.

Muussa tiedottamisessa on keskitytty nettisivujen, Facebookin ja Instagramin päivittämiseen. Tiedottamisesta on vastannut Anne-Mari Ojala, joka on hoitanut aktiivisesti nettisivujen, Facebookin ja Instagramin päivittämistä.

Pohjois-Pohjanmaan Leader-ryhmien ja ELY-keskuksen yhteistä tiedotussivustoa ylläpitää alueviestijä Riikka Vitikka (maaseutu.fi/alueet/pohjois-pohjanmaa/). Myös maakunnan yhteinen Nuorisoleader -sivusto on ollut aktiivisessa käytössä (www.nuorisoleader.fi).

Opintomatka Hämeeseen ja Pirkanmaalle 2023.

Uudelle hallituksen varajäsenelle pidettiin perehdyttämiskoulutus (muuta muutoksia hallituksen kokoonpanoon ei tullut). Työntekijät ja puheenjohtajat ovat osallistuneet maaseutuviraston ja ministeriön virtuaalisiin koulutuksiin. Hallitukselle järjestettiin opintomatka Hämeeseen ja Pirkanmaalle lokakuussa 2023, jolloin tutustuttiin paikallisten Leader-ryhmien mielenkiintoisiin yritys- ja yhteisöhankkeisiin sekä vaihdettiin kokemuksia hallitustyöskentelystä.

Pohjois-Pohjanmaan maaseutuviestijät (ELY, Leader-ryhmät ja kuntien maaseutuviranomaiset) kokoontuivat suunnittelupalaveriin Rieska-Leaderin toimistolle (osa Teamsin välityksellä) marraskuussa 2023. Kuvassa (vas.) Riikka Vitikka, Päivi Salonen ja Heidi Pasanen.

Osana toiminnan laadun kehittämistä on otettu käyttöön oma asiakaspalautejärjestelmä, jolla kysytään tuensaajien kokemuksia myöntö- ja maksuprosesseista ja muutoinkin näkemyksiä Rieska-Leaderin toiminnasta. Oman toiminnan jatkuva arviointi ja sen perusteella tehtävät muutokset ovat laatutyön kulmakivi.

5. Yhteistyö

Pohjois-Pohjanmaan Leader-ryhmät kokoontuivat Kalajoelle Pop-Leader-päiville kesäkuussa 2023. Ohjelmassa oli mm. vierailu Raution Eihveliin.

Muiden Leader-ryhmien kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä. Erittäin paljon ja monipuolista yhteistyötä (hanketoiminta ja muu kehittäminen) on tehty Keskipiste-Leaderin kanssa. Pohjois-Pohjanmaan Leader-ryhmillä (PoP-Leader) on yhteisiä säännöllisiä tapaamisia ja muutenkin yhteistyötä tehdään paljon. Perämeren rannikon toimintaryhmien kanssa toteutetaan yhteistä kalatalousstrategiaa.

Paikallisten viranomaisten, erityisesti ELY-keskuksen, kanssa tehdään yhteistyötä viikoittain. Rieska-Leaderillä on edustajat Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman työryhmissä ja toiminnanjohtaja on

Keski-Pohjanmaan MYR:n varajäsen. Pohjois-Pohjanmaan maaseutujaostossa on kiertävä edustus PoP-Leadereistä. Rieska-Leaderin alueellisia yhteistyökumppaneina ovat olleet myös kunnat, koulutusorganisaatiot, molemmat maakuntaliitot sekä lukuisat maakunnalliset hankkeet.

Valtakunnantason yhteistyötä on tehty Leader-työn kehittämispäällikkö Heli Wallsin ja verkostoyksikön johdolla. Suomen kaikki 52 Leader-ryhmää ovat sitoutuneet ostamaan valtakunnallisen Leader-työn kehittämispäällikön palveluita Suomen Kylät ry:ltä. Ostopalvelun kustannukset katetaan toimintarahalla.

Pop-Leader-päivillä 2023 tutustuttiin Leader-rahoitusta saaneisiin kohteisiin Kalajoen Rautiossa. Kuvassa historiallisestikin arvokas Petäistön tilan tuulimylly, joka kunnostettiin Raution Kyläyhdistyksen vuonna 2022 toteutetussa hankkeessa.

6. Kansainvälistyminen

Kansainvälistyminen on ollut ja on edelleen yksi Rieska-Leaderin toiminnan läpileikkävistä teemoista. Varsinaisten kansainvälisten hankkeiden lisäksi pyritään tekemään ns. kotikansainvälistymistä eli edistämään monikulttuurista toimintaa alueen omilla resursseilla. Kansainvälistymistä kehitetään sekä Leader-hankkeilla että Erasmus+ -rahoituksella.

Vanhoista TNC-hankkeista viime vuonna saatiin loppuun kaksi: Youthful Heritage Puolan (Trakt Piastów) ja Romanian (Csík Leader) kanssa ja Fresh Local Food Hollannin (Zuidwest Twente) ja Saksan (Kultur Landschaft) kanssa.

Vuoden 2023 aikana pidettiin monia online-työpajoja saksalaisten nuorten kanssa ja niiden pohjalta haetaan vuonna 2024 Erasmus+ nuorisovaihtohanketta.

Vuoden aikana jatkettiin keskusteluja Skotlannin partnereiden kanssa ja suunnittelimme opintomatkaa nuorten kanssa keväälle 2024.

7. Yleisesti toiminnasta

Vuoden 2023 merkittävin tapahtuma oli uuden ohjelmakauden alkaminen käytännössä eli kun hakijat pääsivät kesäkuussa jättämään hakemuksia Hyrrään. Ennen tuota kauden alkamiseen valmistauduttiin lakeihin, asetuksiin ja ohjeisiin perehtymällä. Ruokavirasto järjesti useita koulutuksia, mutta kuitenkin aika paljon säädösten käytännön tulkintaa ja hakuohjeita jäi vielä uupumaan – mikä näkyy edelleenkin haku-prosessissa.

Alueen toimijat – niin yritykset kuin yhdistyksetkin – jättivät innokkaasti rahoitushakemuksia. Erityisen ilahduttavaa on ollut se, että monet uudet hakijat uskaltautuivat kehittämään toimintaansa. Reilusti yli puolet hakijoista on ollut uusia eli hakenut rahoitusta ensimmäistä kertaa.

Paikallisyhteisöjen kehittämis- ja investointihankkeet olisivat suurelta osin jääneet toteuttamatta ilman Rieska-Leaderin rahoitusta. Myös maaseudun mikroyritykset jäisivät käytännössä tukijärjestelmän ulkopuolelle ilman Leaderiä. Uskomme, että erityisesti Leader-ryhmän antama rohkaisu ja hakujärjestelmän käyttöön liittyvä lähineuvonta ovat mahdollistaneet uudet hakijat ja pienemmätkin hankkeet. Kokemuksesta voidaan sanoa, että ilman Leaderiä maaseudun kehittämistä tekisivät vain suuret ammattimaiset hakijat suurilla hankkeilla – pääosin vailla ruohonjuuritason kytkentää.

Uuden kauden alkaminen ensimmäisten joukossa EU:ssa oli hieno asia. Toivottavasti muut maat seuraavat pian perässä, että kansainvälisten hankkeiden järkevä toteuttaminen onnistuu. Uuden rahoituskauden yritystuet vaikuttavat melkoiselta palapeliltä, mutta toivottavasti niistä löytyy aidosti käyttökelpoisia välineitä alueen yrityksille ja yrittäjiksi aikoville. Uusi toimintarahamalli vaikuttaa mielenkiintoiselta, mutta nähtäväksi jää miten se käytännössä toimii. Vuoden 2024 toiminnan keskeisenä tavoitteena on saada maksatusprosessi toimimaan sujuvasti. Tämä edellyttää hakijoiden ohjausta ja neuvontaa sekä tiivistä yhteistyötä ELY-keskuksen maksajien kanssa.

8. Yhteystiedot

LEADER

Rieska

Toimisto:

Rieska-Leader ry

PL 84 (Rautatiekatu 21)

84101 Ylivieska

www.rieskaleader.fi

Kirsti Oulasmaa
toiminnanjohtaja

kirsti.ouasmaa@rieskaleader.fi
Puh. +358 40 553 7209

Asko Eerola
Leader-neuvoja

asko.eerola@rieskaleader.fi
Puh. +358 44 772 7877

Laura Sorvoja
maksatusneuvoja

laura.sorvoja@rieskaleader.fi
Puh. +358 44 755 8877

Rita Kovacs
kv-koordinaattori

rita.kovacs@rieskaleader.fi
Puh. +358 44 761 8300

Anne-Mari Ojala

viestijä, hanketyöntekijä
anne-mari.ojala@rieskaleader.fi
Puh. +358 44 342 5425

Tuloslaskelma ja tase 2023

RIESKA-LEADER RY

TULOSLASKELMA**2023****2022****VARSINAINEN TOIMINTA**

Tuotot

rahoitus MMM (EU+valtio) 531 013 231 627

rahoitus kunnat 287 089 304 865

muut rahoitukset 34 967 31 837

jäsenmaksut 1 410 2 280

Tuotot yhteensä**854 479 570 609**

Kulut

henkilöstökulut -250 788 -188 358

toimistokulut -52 038 -43 350

ostopalvelut -20 749 -15 195

matkakulut -42 381 -56 359

muut kulut -34 497 -19 346

tilinpäätösviennit -289 312 -39 754

kuntarahamaksatukset -134 995 -172 783

omat rahoitukset -24 073 -25 694

Kulut yhteensä**-848 833 -560 839****VARSINAINEN TOIMINTA****5 646****9 770****RAHOITUSTOIMINTA**

Korkotuotot 13 061 123

Korkokulut 0 0

RAHOITUSTOIMINTA**13 061****123****Tilikauden tulos****18 707****9 893**

RIESKA-LEADER RY

TASE	2023	2022
-------------	-------------	-------------

VASTAAVAA

lyhytaikaiset saamiset	120 048	173 697
rahat ja pankkisaamiset	790 511	293 759

Vastaavaa yhteensä	910 559	467 456
---------------------------	----------------	----------------

VASTATTAVAA

Oma pääoma

ed. tilikausien ylijäämä	103 411	93 518
tilikauden ylijäämä	18 707	9 893

Oma pääoma yhteensä	122 118	103 411
----------------------------	----------------	----------------

Vieras pääoma

Lyhytaikainen

ostovelat	1 176	2 455
muut velat	5 073	3 533
siirtovelat (ennakot)	782 192	358 057

Vieras pääoma yhteensä	788 441	364 045
-------------------------------	----------------	----------------

Vastattavaa yhteensä	910 559	467 456
-----------------------------	----------------	----------------

Rahoitetut hankkeet 2023

hakija	hanke	kunta	tuen kohde
yksityinen elinkeinonharjoittaja	Energiatehokkuuden ja logistiikan parantaminen ja päästöjen vähentäminen	Alavieska	yrittäjäinvestointi
yksityinen elinkeinonharjoittaja	Investointi leivontatoiminnan koneisiin ja kuiva-aine- ja tuotevarastoon	Alavieska	yrittäjäinvestointi
Alavieskan Metsästysseura ry	Alavieskan metsästysmajan ja ampumaradan perusparannukset	Alavieska	metsästysmajan remontointi ja karhuradan hankinta
JPs Pinta Oy	Ajoneuvojen detailing-palveluita Kalajoella	Kalajoki	yrittäjien kehittämistuki
yksityinen elinkeinonharjoittaja	Yrittäjien kehittämistuki	Kalajoki	yrittäjien kehittämistuki
FIXULUX Oy	Yrittäjien toiminnan kehittäminen	Kalajoki	yrittäjien kehittämistuki
yksityinen elinkeinonharjoittaja	Elokuvasäveltäjän uran kansainvälistyminen ja markkinaselvitys	Kalajoki	yrittäjien kehittämistuki
yksityinen elinkeinonharjoittaja	Päätoiminnan yrittäjien tuki	Kalajoki	yrittäjien kehittämistuki
KJR Equitation Oy	Uudenlaista valmennusosastamista ratsastukseen	Kalajoki	yrittäjien kehittämistuki
KJR Equitation Oy	Varustevarikko	Kalajoki	yrittäjäinvestointi
Kärkisen kyläyhdistys ry	Kärkisen valaistu latu	Kalajoki	ladun valaistuksen uusiminen ja pohjan parannus
yksityinen elinkeinonharjoittaja	Talitoimivuuden parantaminen	Kannus	yrittäjäinvestointi
FysioSportti-X Ay	Liikuntapalveluiden kehittäminen	Kannus	yrittäjäinvestointi
Mutkalammin Metsästysseura ry	Mutkalammin metsästysseuran materiaali- / tarvikevarasto	Kannus	varaston rakentaminen
YrittäjäKannus Oy	Kitinkangas – saavutettavien ja monipuolisten virkistyspalveluiden vastuullinen huippukeskus	Kannus	selvitetään ja verkostoidaan Kitinkankaan toimijat ja palvelut
YrittäjäKannus Oy	Tapahtumat Kannuksessa kasvamaan	Kannus	yrittäjäryhmähankkeen valmisteluraha
Kannuksen Koiruudet ry	Kannuksen koirapuistohanke	Kannus	koirapuiston rakentaminen
YrittäjäKannus Oy	Palveluiden uudistaminen osaamista kehittämällä	Kannus	yrittäjäryhmähankkeen valmisteluraha

Grand Design Pihat Oy	Suomalaista pihataidetta kansainvälisille markkinoille	Oulainen	yrittäjien kehittämistuki
Petäjäskosken Kyläyhdistys ry	Kioski	Oulainen	kesäkioskin rakentaminen
Oulaisten Yrittäjät ry	DigTek	Oulainen	yrittäjien ryhmähankkeen valmisteluraha
yksityinen elinkeinonharjoittaja	Huoltokulma	Sievi	yrittäjien kehittämistuki
Sievin kunta	Kotona Sievissä	Sievi	kehitetään ulkomailta tulleiden työntekijöiden tietoutta vapaa-ajan palveluista, jolla edistetään kokoutumista
yksityinen elinkeinonharjoittaja	Tunnetaidosta hyvinvointia	Ylivieska	yrittäjien kehittämistuki
yksityinen elinkeinonharjoittaja	Yritystoiminnan kehittäminen uudella yritysilmellä	Ylivieska	yrittäjien kehittämistuki
yksityishenkilö	Puurakentamislukemien toteutettavuus selvitys	Ylivieska	yritystoiminnan kokeilu
Yhteisestä Ovesta ry	KortteliKahvilasta 65+ Kahvia ja Kavereita!	Ylivieska	viedään tapaamispaikka sinne, missä ikäihmiset ovat, lähipalveluilla edistetään aktiivisuutta ja osallisuutta
Ylivieskan kaupunki	Kuivin jaloin aikuisuuteen - KuJa -hanke	Ylivieska	kehitetään ja viedään käytäntöön jalkautuvan nuorisotyön malli
Ylivieskan kaupunki	Wauto Ylivieska - wauhtia kaduille ja kyliin	Ylivieska	hankitaan auto liikkuvan nuorisotyön välineeksi
Ylivieskan kaupunki	Sosiaalisen myynnin esiselvityshanke	Ylivieska	yrittäjien ryhmähankkeen valmisteluraha
Metsäperän Metsästysseura ry	TeikonTuvan toiminnallinen parantaminen	Ylivieska	TeikonTuvan remontointi esteettömäksi
Rieska-Leader ry	Uunituore Rieska	koko alue	nuorisotoiminnan kehittäminen ja näkyvyyden parantaminen sekä kv-toiminnan laajentaminen
Taito Keskipohjanmaa ry	Fransut tulevaisuuteen - osallistavasti fransukulttuurin elvyttäminen	Alavieska, Kalajoki, Oulainen, Sievi, Ylivieska	fransutekniikan historian dokumentointi ja tekniikan tuonti käsityöharrastajien tietoon

Rieska

Euroopan unionin osarahoittama

Vuonna 2023 rahoitetut Nuorisoleader, Yhteisö-Leader ja Bisnes-Leader-tuet

Rieska-Leader rahoitti 10 Nuorisoleader -projektia vuonna 2023:

Himangan lentistyyppit	Kalajoki	välinehankinnat lentopalloon
Kannuksen lentopallo	Kannus	lentopallojen hankinta
Kannuksen Uran B-tytöt	Kannus	kaiuttimen ja kamerajalan hankinta
Pelitalanteiden videointi	Kannus	teltan ja kamerajalan hankinta
Vaihtoehto makkaralle	Kannus	hodorikoneen ja vohveliraudan hankinta
Kurjenranta nuorille	Oulainen	graffitin tekeminen
Lhe22 pt-eho	Oulainen	välinehankinnat taukotekemiseen
Sievin nuorisovaltuusto	Sievi	rap-keikan järjestäminen
OCF	Ylivieska	studiomonitorin hankinta
Ylivieskan nuorisotalo	Ylivieska	äänityslaitteiden hankinta

Yhteisille ideoille

Rieska-Leader rahoitti 12 Yhteisö-Leader-projektia vuonna 2023:

Someronkylän kyläyhdistys	Alavieska	liukulumikenkien, lumikenkien ja sauvojen hankinta
Kalajoen Junkkarit / painonnostajaosto	Kalajoki	tatamin hankinta
MTB Hiekat	Kalajoki	pyöräilytapahtuman välinehankinnat
Kunnaan maa- ja kotitalousseura	Kannus	teltan ja pöytien hankinta
Oskari Tokoi seura	Kannus	poistumisreittien opasteet
Ateljeen ratsastajat	Oulainen	lanan hankinta
Matkanivan kyläyhdistys	Oulainen	ruohonleikkurin, kukkalaatikoiden ja tietokoneen hankinta
Oulaisten Nuorisoseura	Oulainen	ruokailuvälineiden ja verhojen hankinta
Teatteri Hattutemppu	Oulainen	lavasteiden ja pukujen hankinta
Sievin Sievät Martat	Sievi	kahvinkeitin, kylmäalustojen ja kierrätysastioiden hankinta
Kantokylän maa- ja kotitalousseura	Ylivieska	AV-laitteiden hankinta
Vieska Folk	Ylivieska	matkaharmonin hankinta

Vieska Folk sai vuonna 2023 Yhteisö-Leader-rahoitusta matkaharmonin hankintaan. Kuvassa Bordunan "tämmääjä" Anssi Räisänen matkaharmonin äärellä. Kuva: Vieska Folk ry.

Rieska-Leader rahoitti 26 Bisnes-Leader-projektia vuonna 2023:

MAN Company Oy	Kalajoki	laitehankinnat myyntipisteeseen
Kasuva Oy	Kalajoki	koulutus
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Kalajoki	veistorautojen hankinta
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Kalajoki	kunto- ja potkunyrkkeilyvälinehankinnat
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Kannus	mainosvideon teko
KannusKulma Oy	Kannus	jäähilejuomakoneen hankinta
Riialle Oy	Kannus	paljun hankinta
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Kannus	akupainantakoulutus (hevokset)
Ideaali ilmiö Oy	Kannus	äänentoistovälineiden ja valojen hankinta
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Kannus	koagulointilaitteen ja parafiinilämmittimen hankinta
KannusKulma Oy	Kannus	kuplavohveliraudan hankinta
Timanttiunelmia Oy	Oulainen	kioskin kalustehankinnat
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Oulainen	välinehankinnat taidetyöpajoihin
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Oulainen	valokuvausretkien tarvikehankinnat
Liikuntakeskus Buusti Oy	Oulainen	spinningpyörien hankinta
Mitumill Oy	Sievi	nettisivut
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Sievi	dronen hankinta
Oma sponssi (nuorten yritys)	Sievi	pop up -kahvilan hankinnat
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Ylivieska	hankinnat nahan työstöön
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Ylivieska	yrityksen brändäys
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Ylivieska	hankinnat podcastia varten
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Ylivieska	nettisivut
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Ylivieska	nettisivut
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Ylivieska	asiakastuolin hankinta
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Ylivieska	koulutus ja alkuinvestointi
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Ylivieska	koulutus